

Let the 20th century inspire us

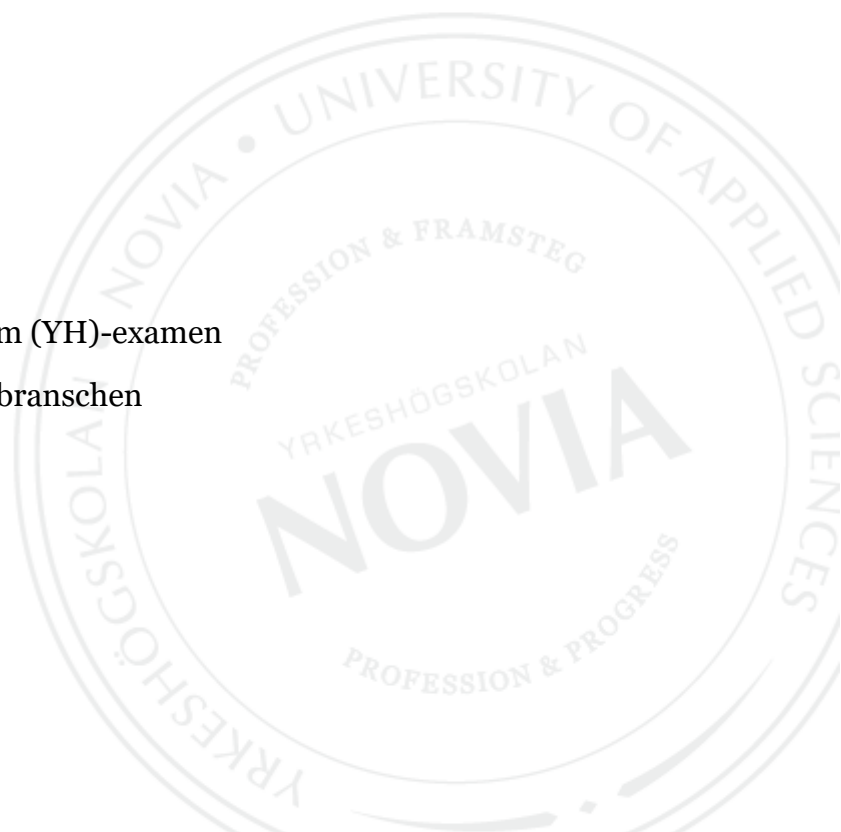
Ett praktiskt arbete med vägledning bland 1900-talets stilar

Sandra Holmäng

Examensarbete för estenom (YH)-examen

Utbildningen för skönhetsbranschen

Vasa 2016

EXAMENSARBETE

Författare: Sandra Emilia Holmäng

Utbildning och ort: Skönhetsbranschen, Vasa

Handledare: Jaana Ylimartimo-Nybäck

Titel: Let the 20th century inspire us

Höst 2016

Sidantal 45

Bilagor 0

Abstrakt

Examensarbetet "Let the 20th century inspire us" är ett praktiskt arbete där respondenten undersöker huruvida hon kan skapa stilhelheter från den egna garderoben som ger intrycket av 1900-talets olika stilar.

Syftet med detta arbete är att ta reda på samt lära ut till andra modeintresserade om hur och varför stilarna sett ut så som de gjort på 1900-talet.

Respondenten har genom metoderna dokumentstudier, styling, fotografering samt bildanalys skapat inspirerande bilder på modeller som bär upp passande stilhelheter för de valda årtiondena.

Resultatet visar att det är möjligt att ur den egna garderoben skapa stilhelheter som ger intrycket av de olika stilarna från 1900-talet. Respondenten har även tack vare arbetet fått en fördjupad kunskap och förståelse till varför de olika stilarna sett ut så som de gjort.

Språk: svenska

Nyckelord: 1900 tal, stilar, styling, inspiration

BACHELOR'S THESIS

Author: Sandra Emilia Holmäng

Degree Programme: Beauty and Cosmetics, Vaasa

Supervisors: Jaana Ylimartimo-Nybäck

Title: Let the 20th century inspire us

Fall 2016

Number of pages 45

Appendices 0

The Bachelor's thesis "Let the 20th century inspire us" is a practical work where the respondent looks over whether or not she can create styles from her own wardrobe that give the impression of a certain decade of the 20th century.

The purpose of this thesis is to find out and to teach other people that are interested in fashion about how and why the styles looked like they did in the 20th century.

The respondent has through document studies, styling, photographing and picture analysis created inspiring pictures of models wearing suitable styles for the chosen decades.

The results show that it is possible to create suitable styles for a certain decade with clothes from the own wardrobe. The respondent has also thanks to the thesis gotten a greater knowledge and understanding to why the styles looked like they did in the 20th century.

Language: swedish

Key words: 20th century, style, styling, inspiration

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
2	Syfte	2
3	Teoretisk grund	3
3.1	Stil.....	3
3.2	Styling.....	4
3.3	1900-talets stilar, trendplagg och stil ikoner	5
3.3.1	1920-tal – More is more.....	5
3.3.2	1930-tal- Tea Dancer Chic.....	6
3.3.3	1940-tal- Feminin i markerad midja.....	7
3.3.4	1950-tal- Rockabilly och tonårsmode	8
3.3.5	1960-tal- Twiggy och den stora rymden	9
3.3.6	1970-tal- Love, peace and understanding	10
3.3.7	1980-tal- Disco och aerobic.....	11
4	Tidigare forskning.....	12
5	Metoder	14
5.1	Val av modeller.....	14
5.2	Dokumentstudier	15
5.3	Styling.....	16
5.4	Fotografering	16
5.5	Bildanalys	17
5.6	Undersökningens praktiska genomförande	18
6	Resultatredovisning och tolkning.....	19
6.1	1920-tal More is more.....	19
6.2	1930-tal- Elegant i plisserat.....	22
6.3	1940-tal - Kvinnligt och färgglada smycken	25
6.4	1950-tal – Rockabilly	28
6.5	1960-tal – Twiggy inspirerat	31
6.6	1970-tal – Den bohemiska fredsandan	34

6.7	1980-tal – Vi ska dansa i neon.....	37
6.8	Sammanfattning.....	41
7	Kritisk granskning.....	41
8	Diskussion.....	44
	Källförteckning	

1 Inledning

Stilarna från 1900-talets årtionden har alltid varit av stort intresse. Redan för flera år sedan fick mina vänner ställa upp som modeller när jag stylade deras kläder, hår och makeup enligt ett visst årtionde. Det är väldigt intressant hur mycket det skiljer på helheten från årtionde till årtionde och jag vill gärna lära mig mera om vad som utmärker en viss del av 1900-talet. De olika stilarna är helt unika och alla vackra på sitt egna sätt. Att välja ämne var inte alls svårt och jag visste redan från första början att det var praktiskt jag ville jobba, att få utlopp för kreativiteten. I arbetet kommer jag fokusera på kläderna men för att ge rätt helhetsbild kommer jag även att göra modellernas hår och makeup som passar för det valda årtiondet. De årtionden som jag kommer att skapa är 20-, 30-, 40-, 50-, 60-, 70- och 80-talet. Favorit årtiondet är utan tvekan 1920-talet då det under många år fascinerat mig med sin unika stil och deras livsstil. Det finns så mycket härlig historia bakom varför kläderna och stilen såg ut som de gjorde. Det kommer att vara en utmaning att skapa en helhet som verkligen beskriver ett visst årtionde men det kommer också att vara väldigt roligt samt givande. Tanken är att jag ska samla in all information om vilka ledord som gällde för de olika stilarna och sen sammanställa i en styling per årtionde. Med kläder och accessoarer kommer jag att utgå från min egen garderob. Orsaken till detta är att jag vill undersöka om man med egna kläder och accessoarer kan skapa en helhet som ger det rätta intrycket.

Syftet med detta examensarbete är att få större kunskap om 1900-talets stilar samt att få använda sin kreativitet och sitt intresse för området. Respondenten vill med hjälp av sitt arbete ge en bättre bild till sina medmänniskor om hur 1900-talets stilar har sett ut. Respondenten vill även kunna inspirera studeranden på estenomlinjen, andra inom modebranschen och en del privatpersoner med de inspirationsbilder hon skapar. Syftet med detta arbete är också att respondenten vill ta reda på om hon klarar av att skapa passande stilhelheter för de olika årtionde med hjälp av sin egen garderob och kläder.

2 Syfte

Syftet med detta examensarbete är att få större kunskap om 1900-talets stilar samt att få använda sin kreativitet och sitt intresse för området. Respondenten vill med hjälp av sitt arbete ge en bättre bild till sina medmänniskor om hur 1900-talets stilar har sett ut. Respondenten vill även kunna inspirera studeranden på estenomlinjen, andra inom modebranschen och en del privatpersoner med de inspirationsbilder hon skapar. Syftet med detta arbete är också att respondenten vill ta reda på om hon klarar av att skapa passande stilhelheter för de olika årtionde med hjälp av sin egen garderob och kläder.

Respondenten söker svar på följande frågor:

1. Vad är ledorden för 1920-1980-tals stilar?
2. Kan respondenten med den egna garderoben skapa helheter som ger intrycket av ett visst årtionde?

3 Teoretisk grund

Respondenten vill utöka förståelsen för hur olika saker har påverkat hur stilen har sett ut och ändrats under 1900-talets gång. För att enklare kunna hitta konkreta svar har respondenten valt ut två frågor som grunden för sökandet, "Vad är ledorden för de olika årtiondens stilar?" och "Kan respondenten med den egna garderoben skapa helheter som ger intrycket av ett visst årtionde?" I detta kapitel kommer respondenten att ta upp följande stycken: stil, styling samt stilar på 1920-, 1930-, 1940-, 1950-, 1960-, 1970- och 1980-talet.

3.1 Stil

När man vill ta fram det bästa hos sig själv är det inte de rådande trenderna i samhället man ska följa. Istället ska man göra det bästa av sig själv. Det är viktigare att ha kul med kläderna och att trivas än att vara en trendslav. Självkänslan sitter inte i kläderna men med rätt kläder känner man sig mycket snyggare och säkrare på sig själv. Man bör lära sig att använda de kläder man har och behöver inte nödvändigtvis köpa allt nytt. Istället bör man lära sig att göra de rätta klädvalen så att de framhäver kroppsform, stil och ålder. Stil är ingenting man föds med, det är något man uppnår genom lärdom och övning. Stil har att göras med ens självkänedom, vilken personlighet man har och vad man tycker om. Ens stil förändras och lever med en och är ingenting som måste vara på samma sätt för evigt. Personlig stil är friheten att kunna välja. Att lära sig se sig själv, till exempel när det kommer till geometri, linjer och balans. Man föds på ett visst sätt som ger oss vissa grundegenskaper och dessa går det inte att ändra på. Klädsamhet handlar om att hitta rätt balans mellan färger, snitt och mönster till den egna kroppen och ibland passar helt enkelt inte den senaste trenden. (Berghult, 2002, s. 6-7, 26).

Det är stor skillnad mellan mode och stil, stil är beständigt och mycket mer personligt. Att hitta rätt och skapa sig en egen stil kan till en början kännas förvirrande, men vart efter att man hittar rätt känns det som en lättnad. Att hitta rätt i sin stil gör också att man kan känna sig säker på sig själv och vacker. Stil handlar om att insidan samarbetar med utsidan. Ens personlighet ska komma fram genom kläderna, kläderna ska inte dölja personen bakom. Stil handlar om att klä sin kroppsform rätt med mönster, material och snitt och man ska förstå

vilka delar av modet som passar sig själv. (Carlström & Cederholm, 2012, s. 9, 16, 22, 36-37)

Det är så konstigt hur en fullproppad garderob ändå kan orsaka att man inte har något att ta på sig. Garderoben ska rensas med jämna mellanrum och i den ska endast finnas det som faktiskt passar och används. Det är mycket enklare att välja rätt kläder på morgonen om man har kunskap om vad som passar ens egen kropp, vilka som är ens godbitar och brister. Med kunskaper kan man lära sig vilka skärningar, färger och former som passar för att klä fram den rätta siluetten. (Ericsson Wärn, 2004, s. 9)

Kläderna har genom alla tider kunnat visa vem man är, det är nästan som ett hemligt språk. Genom tiderna har till exempel olika färger kunnat symbolisera olika saker, till exempel svart att man är ledsen och sörjer någon nära som nyligen dött. ”Som man är klädd blir man hädd” innebär att man blir behandlad efter hur man ser ut och vad man har på sig. Och knappast kommer vi någonsin komma ifrån detta uttryck? Inte skulle Drottning Silvia dyka upp på en officiell tillställning i träningsoverall? (Svensson, 2007), s. 32).

3.2 Styling

Idag är det viktigare än någonsin att visa vem man är via vad man har på sig, tidigare var det mera att man visade att man tillhörde samhället genom att klä sig på samma vis som alla andra. Idag visar man vem man är genom olika färger, attribut, siluetter och material. (Andér, 2014, s. 8)

I alla tider har människan haft behov av skönhet och allt det som är vackert. Kläderna har förändrats med tiden och förutom det att de ska vara praktiska (varma och skydda) ska de även ge en viss status och visa vem bäraren är. Kläderna visar vad som är manligt och kvinnligt men kan även ha magisk eller religiös betydelse. Det var i samband med industrialiseringen som bland annat konstnärer, filosofer och författare på riktigt började analysera modet och vad det har för betydelse. Modet kan man säga att startade i hoven bland kungligheterna. Där kunde man se hur allt hängde ihop, arkitektur, inredning, miljöer och kläder. (Bond, 2002, s. 11-12)

Vilken kroppsform man än har så finns det alltid ett sätt att klä sig konstnärligt, så länge hälsan är i skick så finns det alltid ett sätt att känna sig vacker. Det finns sex kroppstyper och man avgör vilken kroppstyp en människa har genom att analysera till exempel helhetsbilden, armar, midja, lår, nacke, muskelmassa, fettmassa osv. De olika kroppstyperna är rektangulär,

oval, figur 8, timglas, triangel, upp och ner vänd och triangel. Utgående från kroppstyp ska man sedan välja rätt tyg och tyg snitt. En rak kropp ska ha raka linjer på kläder och en kurvig kropp ska ha kurvigt formade kläder. Sen väljer man var man vill sätta fokus på kroppen, var man till exempel fokusera på midjan så utgår man därifrån med resten av stylingen. (Mathis & Connor, 1994, s. 7, 10-11, 23, 48)

3.3 1900-talets stilar, trendplagg och stil ikoner

3.3.1 1920-tal – More is more

På 1920-talet skapades begreppet ”den lilla svarta” då Coco Chanel gjorde en rak, svart och enkel klänning. Tack vare den lösa och bekväma siluetten som dessutom var något helt nytt så blev det snabbt en stor favorit bland kvinnorna. Än idag pratar man om den svarta enkla klänningen som den lilla svarta. (Bonnier, 2014, s. 19)

Kroppen skulle vara liten och tunn och midjan flyttades ner till höfterna. Kläderna förändrades till det lite mer praktiska för att kvinnorna skulle kunna göra sådant som bara män gjort tidigare, till exempel flyga flygplan och köpa snabba bilar. En formlös klänning gjord i jersey var väldigt vanlig till vardags. Men till kvällen skulle det vara allt annat än enkelt. Smycken, hattar, pärlor, diamanter, plymer, fransar och guld överöste kroppen. Halsringningen var rund eller v-formad. Kjolen föll rakt ner till strax under knäna eller för första gången någonsin ovan knät. En helt ny trend tog fart i form av den rygglösa klänningen. Tyget i de raka klänningarna bestod av siden, silke och chiffong i glänsande metalliska färger. Stora pälsjackor var en stor trend! Handväskan skulle vara liten för att passa kvällarna som fylldes av dans till trendig jazz musik. Hattar och speciellt den klockade hatten var en stor trend och så även olika typer av pannband som smyckades med diamanter och plymer. Skorna var rundade med en mellanhög klack för att kunna dansas i. De bestod ofta av svart läder och eftersom de nu blev helt synliga till skillnad från tidigare blev de också vackert dekorerade. Till exempel klacken kunde ha sirliga mönster och den så kallade T-remmen slog igenom stort. (Fogg, 2013, s. 238-241)

Den så kallade flapper stilen på 1920-talet var elegant, sexig och framför allt enkel att röra sig i. Amerikanska skådespelerskan Louise Brooks var en stor idol. Jazzmusiken påverkade även den hur man klädde sig. Klänningarna skulle vara korta, urringningen skulle vara djup både framtill och på ryggen, klackarna höga och håret i en välpolerad bob. Klänningen skulle också vara väldekorerad på olika sätt, med både paljetter och fransar. Längden på klänningen

var till knät eller strax ovan och tyget skulle vara skimrande och glänsande till kvällen, tyget fick också gärna ha tyngd för att hållas nere. Ljusa silkes strumpor användes kvällstid tillsammans strumpebandshållare som fick synas under dansens gång. Runt halsen hängde långa pärlhalsband i flera varv, i öronen hängde stora pärl- och diamantörhängen och en detalj som alltid var med var cigaretthållaren. Till vardags kunde en tennis tröja tillsammans med vit kiltliknande kjol bäras. Färgerna gick i svart, beige, brunt och vitt som matchades med lila, jadegrönt och metallic. Till kvällen användes material i siden, sammet, satin och även päls. Till vardags användes ull och tweed. På kappfronten var en trekvarts ärmen populär, knäppningen kunde vara både enkel och dubbel och jackan hade en boxliknande form. Till vardags använde man en knälång kappa medan till kvällen var det ju större desto bättre som gällde. Den stickade tröjan med v-ringningen var ett populärt plagg tack vare Coco Chanel. På accessoar fronten var det stora hängande örhängen, stora cocktail-ringar och överarmsarmband som gällde. Även den så kallade klockhatten i filt var en stor trend, den fick gärna ha dekorationer i form av blommor eller fjärilar. (Kennedy, 2011, s. 14-17)

Sergei Diaghilev och Paul Poiret lät sig influeras av Asien och det orientaliska modet. Orientaliska detaljer mixades in med de andra europeiska trenderna. Det var klara färger, utsmyckade turbaner, material så som silke, orientaliska mönster på klänningar och den populära kimono, guldiga print, utsmyckningar såsom pärlor och färgade prydnadsstenar från topp till tå. Det var den mer vågade och mer banbrytande kvinnan som vågade sig på denna trend. (Kindersley, 2012, s. 244-245).

3.3.2 1930-tal- Tea Dancer Chic

Stilen blev mer feminin i takt med 1930-talets början och återigen flyttades fokus från höften till midjan. Här pratas det om att vara så kallat Tea Dancer Chic. Klänningarna skulle vara i chiffong och satin så att de blev lätta och svävande. Till vardags var klänningen knälång och till kvällen golvlång. Klänningens krage fick gärna vara i spets. Färgerna som gällde detta årtionde var pasteller i rosa och blått men som vintertid ändrades till mustigt lila och grönt. I smyckesväg fanns det vackra broscher samt olika arrangemang i form av blommor eller geometriska moderna former som kunde sys på. Hattarna blev lite större än på 20-talet men var fortfarande utsmyckade på olika sätt, till exempel med blomsterarrangemang eller en sjal runt. Handväskan var liten och i rundad form och oftast i läder med ett metall knäppe. (Kennedy, 2011, s. 21-24).

På 30-talet kom i och med Marlene Dietrich känsla för mode den mer androgyna stilen. Det blev numera okej att låna plagg och till och med hela kostymer från männen, men utan att tappa kvinnligheten. Några nyckelplagg för denna stil var svarta kostymen, vita skjortklänningar, slips, scarf i midjan, väst samt kavajer. (Kennedy, 2011, s. 27-30)

Från 20-talets raka Flapper stil gick modet återigen till markerade midjor. De korta kjolarna blev längre och nådde nu nedanför knäna och till anklarna. Skärningen på kläderna skulle matcha den naturligt kvinnliga formen, men utan att vara för tight och visa för mycket. Det var dåliga tider och tygerna byttes ut mot mer matta och naturliga, såsom jersey och ylle, även färgerna mattades ner. Det var mer viktigt att hållas varm än att kläderna var trendiga och snygga. Designers strävade efter att kläderna skulle fungera i flera säsonger framöver. I takt med att filmer blev allt vanligare ökade också intresset för kostymerna som användes i dem, detta användes även som inspiration till de "vanliga människorna". Något som då ansågs chockerande var de färgade dragkedjorna som Elsa Schiaparelli sydde till sina plagg, plaggen var i sin tur i en annan färg och kontrasten gjorde att dragkedjorna syntes väldigt bra. En motsats till de kvinnliga klänningarna och kjolarna blev den kvinnliga kostymen allt mer vanlig. Vad gällde aftonklänningar blev öppna ryggar och bara armar allt mer vanligt. Det utmanade underklädesindustrin till att ta fram allt mer funktionella underkläder. Kapporna skulle följa kvinnans former och fick gärna vara markerade i midjan med ett bälte. Tygerna och färgerna var naturliga. Pälsjackor var precis som på 20-talet lika populära. Kriget gav sina influenser även till kapporna och kunde visas i form av breda axlar samt knappar från militärens uniformer. Bekvämlighet och hållbarhet var ledorden då det kom till skorna. Klacken var låg och enkla till sin design. I början av 30 talet var tårna rundade men efter år 1935 blev de fyrkantiga. Öppna skor, sandaler, tennis skor, slingbacks och kork plåtår blev vanligt. (Hill, 2012, s. 193-197, 202-204)

3.3.3 1940-tal- Feminin i markerad midja

År 1947 öppnade Christian Dior sitt modehus och lanserade the New Look, the new look har med andra ord kallats för "la mode Parisienne". Stilen var feminin, skulptural och kvinnan skulle ha smal midja, hög byst, småavrundade axlar och kjolen skulle sluta 30 centimeter från golvet. Vardagskjolen var runda och stora, cocktailklänningarna var korta och aftonklänningen långa. (Bond, 2002, s. 16)

Ungdomarna tog sig an college modet och började använda tajta tröjor i pastell färger tillsammans med en fallande knälång kjol. Elvis Presley var en stor stilidol tack vare hans rockmusik. (Fogg, 2013, s. 311)

Några ledord för 1940-talet; en lång cardigan över en pennkjol med ett bälte i midjan, på sommaren blommiga klänningar, männens kostymbyxor tillsammans med brogueade skor (läderskor med hålmönster), pärlor, pennkjolar i tweed tillsammans med blommiga blusar, hattar och scarfar som accessoarer. Färgerna för detta årtionde skulle man kunna kalla lantliga i naturliga material. Tweed och ull i kopparbrunt, mossigt grönt, gult, grönt, dämpat lila och rosa. Populära mönster var hundtandsmönster, argyle, skotsk rutigt samt fiskbensmönstrat. Klänningarna skulle gå nedanför knät (aldrig ovan) och vara bältade i midjan. Ett par kattögon formade solglasögon toppade looken. (Kenney, 2011, s. 39-43)

Modet inspirerades på grund av andra världskriget av uniformer. Nylon skapades för första gången och strumpbyxor blev allt vardagligare. (Svensson, 2007, s. 25).

3.3.4 1950-tal- Rockabilly och tonårsmode

Hardy Amies dräkt var en stor del av 50-talets mode. Dräkten som var gjord av filt med pennkjol och figursydd kavaj bars tillsammans med en hatt även den i filt och en kappa i tweed. Den så kallade skjortklänningen med smal midja var här en stor trend. Så också att ära en knäppt cardigan tillsammans med en vid, klockad kjol. Koftan kunde gärna vara dekorerad med till exempel pärlor runt hals och dekolletage. (Fogg, 2013, s. 305, 331)

Ledorden för 50-talets Hollywoodstil; halterneck skärning på klänningar, långärmade uppkavlade skjortor tillsammans med boyfriendjeansen, fokus på bysten, tight tröja som tillsammans med pennkjol, stilettklackar och clip-on örhängen. Ett stil tips är att alltid bära de rätta underkläderna för att ta fram den typiska Hollywood kroppen, timglasen. (Kennedy, 2011, s. 45-46)

En stil som tog fart på 50-talet tack vare Audrey Hepburn var den nya klassiska stilen The New Look. Audrey blev en stor stil ikon tack vare bland annat den lilla svarta, prinsesstilen på klänningar, båtringningen, pärlor och den vita skjortan. En klassisk, elegant stil med enkla skärningar. Färgpaletten var i svart, vitt, rött, mörk grönt samt kräm. Siluetten skulle vara "petite", nacken skulle synas, klänningarna skulle ha en "boxig" skärning men ändå vara feminina och kjollängden var till knät eller ankeln. Aftonklänningen skulle vara flirtig men ändå inte för visande, och den fick gärna ha en djup skärning på ryggen. Klänningarna skulle

sitta väl men inte vara tigha. På koft- fronten var det mohair, kashmir och bouclé som man såg mest av och koftan skulle inte vara längre än till höften. Stil tips för att sätta den här stilen är att tänka klassiskt hellre än trendigt. Till exempel svarta byxor, en svart polo och ballerinas. Detaljer som kan användas är till exempel en söt hatt, en scarf och till kvällen dramatiska smycken med pärlor och diamanter. (Kennedy, 2011, s. 51-56)

Birgitte Bardot tog fram det så kallade "bomshells" modet på 50-talet. Höga klackar, djupa uringningar samt tigha klänningar som visar formerna. V-ringade stickade tröjor i stretchigt material med en smal midja bar Bardot till vardags, tillsammans med en liten scarf runt halsen eller en stråhatt. Ledorden för att sätta looken: svarta tights burens tillsammans med bara en tröja i mohair, ett bälte i midjan för att ta fram midjan ännu mer samt färgpalett i svart, vitt, beiget och blått. (Kennedy, 2011, s. 83-84)

Dior var en av de främsta modeskaparna med bland annat "The New Look". Något han också satte på kartan var den så kallade Y-formen. Axlarna fick fokus tack vara kragar, puffade ärmar och dekorerade dekolletage. Även H-formen med markerade höfter samt A-formen tog Dior med i modet. Italien tog ledet vad gäller skor, deras höga stilettklackar blev på 50-talet en stor trend. Amerika tog också ledet i att börja producera mode och speciellt Hollywood inspirerade. Accessoarerna var otroligt viktiga under 50-talet, hattar, handskar, smycken, scarfar, matchande skor och väska samt ibland parasoll skulle på ett snyggt och stilfullt sätt matchas ihop. (Hill, 2012, s. 270-273, 281, 286)

Tonårsmodet skapades för första gången på grund av att man lät sig inspireras av hur ungdomar i gymnasiet klädde sig. I samma veva blev också jeans väldigt populärt, vilket startades i USA. (Svensson, 2007), s. 25).

3.3.5 1960-tal- Twiggy och den stora rymden

En ungdomsrevolt företrädde där gamla riktlinjer gick emot och ungdomarna ville skapa sig ett nytt mode. Bland annat blev minikjolen in i bilden och midjan försvann åter en gång. Nu var det A-linjeformade kläder som gällde. Kvinnans kropp fick gärna gå mer mot den spinkiga pojklooken. Klänningarna var ofta mönstrade och i murriga färger men samtidigt väldigt enkla i sina skärningar. Grafiska former var vanligt. (Bond, 2002, s. 20, 363)

Ledorden för stilen som Jackie Kennedy banade väg för på 60-talet: Ärmlösa, välsittande klänningar med matchande kappa, hatt, skor och väska som koordinerades ihop, enkla skärningar och inte för dekorativt, bälte i samma tyg som klänningen, pärlor, vita skor som

matchade väskan sommartid, vita handskar, samt stora knappar på kappan. Färgskalan gick i vitt, taupe, kamel, navy och i ljusa pasteller. (Kennedy, 2011, s. 75-77)

Twiggy är den person man mest kopplar ihop med 60-talet. Med minikjolen som blev något alla hade i sin garderob, platta skor och A-linjeformade klänningar och kjolar. Tyget skulle vara tillräckligt styvt för att hålla formen. Kläderna var i grafiskt svart-vitt eller starka färger, "polka dots", randigt och kubformat. De viktigaste färgerna var klart senapsgult, turkost, klarblått, rosa och orange. Jackorna var även de A-linjeformade i styva tyger som till exempel tweed. En volang kunde forma kragen och knapparna var stora, runda och plastiga. I öronen skulle det dingla stora runda örhängen i plast och klara färger. (Kennedy, 2011, s. 91-92)

Det var två delade dressar, kvinnliga dräkter i form av raka kavajer och med en kjollängd som gick ner till knäna. Den så kallade rockklänningen var en stor trend och så även den A-linjeformade klänningen i glada färger, djärva mönster och varierande material. Dräkter med trekvartsärmar blir stort tack vare Jackie Kennedy. Hos de yngre flickorna blev kjolarna bara kortare. Men för att det inte skulle bli för mycket hud hade man under kjolen ett par tights. På accessoarfronten användes främst olika huvudbonader. Hattar och pannband användes flitigt och dragkedjorna fick gärna vara synliga. På fötterna satt det skor med låg klack, den så kallade taxklacken eller ett par stövlar. I mitten på 60-talet åkte man för första gången ut i rymden och så även inom modevärlden. Kläder görs i material såsom plast, lack och metall och på allas fötter fanns ett par så kallade moon boots. (Olsson, 2011, s. 21, 24, 27, 29, 31, 35, 50-51)

3.3.6 1970-tal- Love, peace and understanding

På samma gång som tonårsmodet lanserades kom även pop- och rockmusiken som kom att påverka klädvalet bland ungdomarna väldigt mycket. Ett bra exempel på några som influerat var ABBA med sina kläder när de framförde "Waterloo" 1974 i Eurovision Song Contest. (Bond, 2002, s. 21)

Tack vare Woodstockfestivalen i slutet av 1960-talet är det Flower Power och hippiekulturen som slår igenom på stort i början av 70-talet. Etniskt blir trendigt i form av bland annat kimonos, fransiga läderjackor samt fladdrande klänningar. Färgmässigt ska man ha allt på en och samma gång. Och gärna färgerna orange, rost, brunt och grönt. På mönsterfronten är det mycket batik, broderat, paisley och lapptäcksmönstrat. Ett populärt tyg är velour/sammet. Kläder ska vara tigha och en populär look är jeans med en t-shirt, den kan användas både

till vardags och fest. Just jeansen blev under årtalet bara bredare nertill och kunde med fördel matchas med en jeansjacka. På fötterna skulle det sitta ett par träskor. På 1977 blir det i och med John Travolta i filmen Saturday light discofeber. Kläderna ska glittra, stretcha och glänsa. Hot pants, satinkavajer, spandextoppar, minikjolar, guld och leopard sätter discostilen. Även tennis och sport stilen slog igenom stort på 70 talet i och med Björn Borg. Träningsoveraller, collegetröjor, gymshorts och svettband är ett måste. I slutet av 70-talet kom ett så kallat antimode, punken. Svarta skinnjackor, nitar, säkerhetsnålar, sönderrivna kläder och extrema frisyrer gjorde looken.(Olsson, 2011, s. 55, 58, 72, 75-76, 82, 89-90, 102, 104, 108, 110)

70-talet var "inga regler" eran. Fokus var på en själv och man fick bära vad man ville och med valbar längd på kjolen (eller kjolarna). Tonårstjejerna hade korta kjolar och även hot pants blev trendigt. Byxor för kvinnor blev ännu mer accepterat och okej även på andra fronter än i kostymen. Också overalen kom in i modebilden. Byxbenen blev överlag bredare och bredare. Rock and roll, glam- och glitter rock tog fart i musikvärlden och påverkade även modet. Sönderrivna plagg nålades ihop med säkerhetsnålar. Tyg tillverkarna började göra tryck på sina textilier och tog inspiration bland annat från Kinesiska motiv. Även discostilen blev trendigt och skorna blev höga i och med platåns genombrott. Skor i olika former, färger och material tog form. Även mockasiner och boots var skor som satte trenden. Smyckena skulle vara gjorda i naturliga material som till exempel trä samt läder och skulle även formas enligt inspiration från naturen, bland annat i formen av ett löv eller ett djur som ormen. Det naturliga gällde även bland resten av accessoarerna som hattar, bälte, väskor och scarfar. Solglasögonen och glasögonen skulle vara stora och runda i formen. (Hill, 2012, s. 347-353)

Unisexmodet slog på stort och nu var det okej för män och kvinnor att bära likadana kläder. Velour, manchester och starka färger kunde bäras av alla. (Svensson, 2007), s. 27).

3.3.7 1980-tal- Disco och aerobic

På 80-talet bokstavligen exploderade världen i neonfärger och sportiga kläder tack vare att bland annat träningsformen aerobics blev en stor trend. Tajta material blandades med fluffiga träningsjackor och benvärmare och pannband var ett måste. Men kvinnan ville också börja ta sig fram i businessvärlden genom att klä sig i figursyddas kjolar och kavajer med stora axelvaddar som skulle visa makt. Till det bar man ett par höga klackar och välpolerat hår. (Fogg, 2013, s. 437-438)

Ledorden för att sätta stilen på 1980-talet: Neonrosa, trasiga plagg, stilettklackar, asymmetrisk skärning på toppar och klänningar, lår höga strumpor och skor, träningskläder, djurmönstrat, mixade material, färgblock från topp till tå i neonfärger, skjorta där man klippt av ärmarna samt smycken i guld. (Kennedy, 2011, s. 149-150)

På 80-talet var allting stort! Kläderna, frisyreerna och axelvaddarna. Powerdressing blir ett ledord bland kvinnans klädsel, skraddade dräkter, knytblusar i neutral marinblått eller grått samt axelvaddar visar att kvinnan vill mera än bara vara hemma med barnen. De yngre tjejerna klär sig i trikåklänningar med alla typer av kjolar, i linnen lager på lager, båtringade tröjor, collegetröjor med tryck och i midjan ett bälte i resår. På smyckesfronten var det stora färgglada örhängen som gällde och på armarna så många metallringar som möjligt. Sportmodet var stort i form av benvärmare, pannband och färgglada dunjackor. I början av 80-talet var pastellfärger i aprikos, turkos och mintgrönt som störst medan det i slutet av 80-talet byttes ut mot fluoriserande färger så som chockrosa, neongult och klar grönt. (Olsson, 2011, s. 113, 127, 134, 142, 143, 154)

4 Tidigare forskning

Här redogör respondenten om några tidigare forskningar som gjorts. För att hitta informationen har respondenten sökt vetenskapliga texter på Nelli-portalen, Diva och Google Scholar. Sökorden som användes var fashion, style, 1900, history, clothes, stylist, styling, kläder samt trend.

Vejlgaard (2008) anser att behovet av trender och av att följa dem handlar på djupet om hur vi människor är skapade i grund och botten. Enligt Darwins teorier finns det redan i våra gener ett behov av att passa in i samhället. Människan skapar det så kallade idealet för att kunna skilja på människor och människor. Vem klarar av att anpassa sig och vem sällas ut från samhället som en mindre värd person. Ju bättre du klarar av att anpassa dig enligt sociala normer desto högre upp på den sociala skalan hamnar du. Något som alla människor har i sitt DNA att sträva efter. En trend skapas när någon kommer på en ny idé. Den personen kallas för "innovator". Denne för vidare idén till en liten grupp som anammar idén. Dessa kallas för "early adopters". Denna grupp kanske ändrar idén en aning men för den vidare till en större grupp som kallas för "early majority". Man kan nu prata om en trend som återigen förs vidare till nästa grupp, de så kallade "late majority". Avslutningsvis anammas trenden av den typ av grupp som är minst benägen till att nysa upp trender, "laggards". När dessa nås kan man egentligen inte längre prata om en trend.

Klä dig till en fest som de gjorde på 1920-talet eller innan och gästerna tror att du kommit dit i kostym. Men klär du dig i en Audrey Hepburn klänning från 1930-talet är det ingen som skulle anse att det är konstigt. Så menar Cohen (2014). Hur vi klär oss nu fick sin start redan på 1930-talet, alltså för mer än 80 år sedan. Männerna började använda sig av kavajer med axelvaddar, kvinnorna av sportiga material så att de enklare kunde börja röra sig. Den dåliga ekonomin gjorde tygen och skärningarna betydligt enklare än tidigare och man ville gärna dölja sin egna sociala status. Kvinnorna ville ta fram det feminina och sexiga i sina kläder genom att bland annat markera sina kurvor och för varje år som gick, visa mer och mer hud. Det var också på 1930-talet som man blev mer fokuserad på att kroppen skulle vara smal, axlarna markerade, höfterna smala och bysten välformad. I och med detta började nya teknologer tas fram för att skapa bysthållare som formade och gav stöd.

Fridlund (2015) skrev i sitt examensarbete år 2015 om 1900-talets mode med fokus på aftonklänningar. I arbetet tar Belinda upp vilka trender som funnits gällande korsetten och underkjolen, aftonklänningar, tyger, mönster och material. Därefter skapade hon även en aftonklänning som skulle kunna passa en finsk artist på början av 1900-talet. Målet var att klänningen skulle ställas ut under en finsk konstutställning.

Nord (2015) skrev i sitt examensarbete våren 2015 om hur modet har påverkat kroppsidealet under 1900-talet fram till 2010. Fokus under arbetets gång var att ta reda på om man aktivt försökt förändra kroppen enligt idealet. Nord hade också som mål att sy upp två helheter för att visa hur man enkelt med kläderna kan påverka intrycket av hur kroppen ser ut.

Väre (2015) skrev i sitt examensarbete våren 2015 om hur 60-, 70- och 90-talets mode återspeglats i SS15 kollektionerna. Resultatet var att det tydligt syntes hur årtalen inverkat i kollektionerna.

I en undersökning av Sproles (1981) tog man reda på hur modets livscykel fungerar. Både dess utveckling och nutida tillstånd. Han beskriver hur man kan analysera en trend i två delar, det så kallat långa loppet samt det korta loppet. I det långa loppet beskrivs att en trend gäller för många år, mellan 30 till 50 år. Till exempel att kjolens längd går från kort till lång, från lång till kort. I det korta loppet hålls en trend för endast några månader eller år, högst 10 år.

Eriksson och Verhaeghen (2005) undersökte hur en livsstilsprodukt växer fram samt vilka faktorer som påverkar trenders framfart. Syftet med arbetet var att skapa en fördjupad kunskap om trender. Eriksson och Verhaeghen fick fram sitt resultat med hjälp av intervjuer

och dokumentstudier. Det de kunde konstatera var att det är många faktorer som påverkar hur en trend uppstår och att de viktigaste är kreatören, experten och människans inre motivation till att söka efter trender.

Sammanfattningsvis kan man säga att det inte är konstigt att ordet trend existerar. Människan har alltid haft ett behov av att hitta nya sätt att vara lite bättre på än alla andra (Vejlgaard, 2008). Kläder är därmed ett enkelt sätt att göra detta på och visa att man kanske är lite bättre än alla andra och har koll på vad det är som gäller. Trenderna ändras för varje år som går bara snabbare och snabbare. Tidigare kunde det gå nästan ett sekel mellan nya trender, på 1900-talet ändrades trenderna med ungefär 10 års mellanrum och idag tack vare sociala medier kan en trend uppstå på nästan bara en natt (Sproles, 1981). Det som vi bär idag har fått sin start från 1930-talet (Cohen, 2014).

5 Metoder

I detta kapitel anges de metoder som respondenten valt att använda sig av under arbetets gång. Som datainsamlingsmetod användes dokumentstudier, val av modeller, styling samt fotografering och som dataanalysmetod användes bildanalys.

5.1 Val av modeller

Vid val av modeller har respondenten utgått från att personen har något som gör stylingen enligt en viss stil och årtionde enklare. Det kan till exempel vara att ett svart långt hår passar bäst till den frisyren respondenten vill göra, eller att någon har en viss ögonform som passar till den eyeliner som identifierar det valda årtiondet. Modellerna kommer att vara kvinnor i åldrarna 20-25. Eftersom respondenten kommer att arbeta utgående från den egna garderoben är det också viktigt att modellerna har samma klädstorlek som respondenten, XS/S.

Som modell för 1920-talet valde respondenten ut Malin, eftersom respondenten ville ha en kvinna med mörkt, axellångt hår. Även till 1930-talet behövde respondenten en modell med långt, mörkt hår och valde då Emilia som modell. När respondenten skulle välja modell för 1940-talet valde hon att göra stylingen på en okänd och sökte därmed via bloggen efter modeller, Sara blev då den utvalda för 40-talet. 1950-tals modellen Niina valde respondenten utgående från hennes blonda, långa hår, hennes ansikte som skulle passa den typiska 50-tals make-upen och för att hon tack vare sin bikini fitness karriär skulle klara av lite annorlunda

och mer svårgjorda poser. För 1960-talet behövde respondenten en modell med tjockt långt hår, därmed passade Johanna utmärkt. Anna valdes som modell till 1970-talet för hennes långa, blonda hår som passade till den typiska 70-tals frisyren. Respondenten valde Jannike för 1980-talet tack vare hennes sportiga kropp som skulle passa bra till 80-tals stylingen.

5.2 Dokumentstudier

Orsaken till att man använder sig av dokumentstudier för att samla in information och analysera så är för att få en bred kunskap om det som finns i dokumentet. Men det är viktigt att komma ihåg att fråga sig själv hur pålitligt dokumentet är. Ju nyare dokument desto säkrare och mer trovärdig källa. När man analyserar äldre dokument måste man ta i beaktande när dokumentet är skrivet och i vilket syfte författaren gjort det. (Forsberg & Wengström, 2003, s. 139)

Nerskriven eller tryckt information är det som traditionellt har kallats för dokument. Idag används den beteckningen också för filmer, bandupptagning samt fotografier. Andra typer av dokument är bland annat brev, dagböcker, litteratur, tidningar, broschyrer, filmer, foton, samt ljuddokument. Beroende på vad man letar efter för svar får man söka sig till de olika kategorierna. Dokumenten man väljer får gärna avspegla en så bred information som möjligt. Alla dokument är inte offentliga eller blir inte ens det förrän i ett senare skede. Dock måste man alltid avgöra hur sannolik en källa faktiskt är. För att kunna göra en bedömning om hur sanna dokumenten är måste man hålla sig källkritiska. När man gör ett val av dokument måste man se till att man inte enbart väljer sådant material som stöder den egna idén, för i sådana fall kan man ge en allt för svag syn på saker och ting och det slutgiltiga resultatet kan visa felaktigt. (Patel & Davidson, 2003, s. 63-65)

Innan man börjar sökande av källmaterial kan det vara bra att ha klart för sig vilken typ av källa eller dokument det är man tänkt använda sig av. Film, video samt andra icke-skriftliga källor kan också forskas i. Det är av stor vikt att man är källkritisk i sitt sökande, hur väl kan man lita på källan? En primärkälla är en direkt källa där det är originalet man fått tag i, till exempel ett protokoll. En sekundärkälla innebär en tolkning eller återberättelse av till exempel en primärkälla. Primärkällorna kategoriseras sedan in i två kategorier. Den ena avsiktliga källor. De är skapade med avsikt för att någon i framtiden ska kunna dra nytta av informationen som skrivits ner. Den andra är oavsiktliga källor och det kan till exempel vara privata dagboksanteckningar och brev. Oavsiktliga källor är vanligare och oftast mer användbara som primärkälla. (Bell, 2006, s. 125-127)

5.3 Styling

Du kan klä fram och klä bort, fuska samt skapa balans och självförtroende genom att välja rätt kläder, färger, mönster, material, struktur, former och frisyr. (Carlström & Cederholm, 2012, s. 7)

När man vill skapa den perfekta siluetten gäller det att grunda rätt. Det gör man med hjälp av de rätta underkläderna. Fel underkläder kan göra att det korvar sig och det gör det varken snyggt på modell eller privatperson. Det som också är viktigt är att skapa sig den perfekta basgarderober. Med de rätta plaggen i bra kvalitet och bra basfärger kommer man långt i sin styling. (Ericsson Wörn, 2004, s. 11)

Det är stylistens uppgift att se till att en bild ser så bra ut som möjligt, den ska vara så genomtänkt att ingen ens kan tänka sig att det funnit en stylist där som arbetat otaliga timmar för att få bilden så bra som möjligt. Det är stylistens uppgift att se till att allt stämmer överens. Kläderna, accessoarerna, hår, makeup, miljö och ljus. Som stylist handlar det om att ha ett öga för detaljer, vara organiserad och kunna skapa något utgående från en vision. Stylistens uppgift är att bestämma tema, boka modeller, boka fotograf, boka ett team med hårstylisten och makeupartister, bestämma plats för fotografering, låna kläder, stryka kläderna, följa med och rätta till under själva fotograferingsdagen, välja bilder tillsammans med fotografen och när allt är avklarat ställa i ordning efter fotograferingen och föra tillbaka kläder och rekvisita. Som stylist är det bra att ha en stylistbox. Helt enkelt någon form av box eller väska där du kan förvara och enkelt ta med det som kan behövas vid en fotografering. Det som är bra att ha är roskpåsar, sax, tejp, fönsterputs, klädborste, nål och tråd, strykjärn, nålar och säkerhetsnålar, klädnypor, klädhängare, papper, plåster samt kroppslotion. Listan fylls på vartefter och enligt smak samt behov. (Cox, 2012, s. 3, 10, 31, 67-73)

5.4 Fotografering

Bildkompositionen är ytterst viktig när man vill att en bild ska bli spännande och fungera korrekt för dess syfte. Det spelar ingen roll vad man använder sig av för format, bilden måste få en ordnad sammansättning. En bild kan sammansättas symmetriskt eller asymmetriskt. Symmetriskt innebär att objektet sätts i mitten av bilden, detta leder till att det också är objektet som får huvudfokus. En symmetrisk bild utstrålar lugn, harmoni och kraft, därför föredrar också människan bilder som är i symmetri. I en asymmetrisk bild sätts huvudobjektivet endera till höger, vänster, upp eller ner på bilden. Detta skapar en känsla av

mer rörlighet och känsla. The Rule of Thirds är en regel som fotografen kan använda sig av. Detta innebär att bilden delas in i endera två streck så bilden delas i tre delar, eller med fyra streck så bilden delas i nio delar. Detta förenklar skapandet av en intressant bild och nuvarande moderna systemkameror har redan denna funktion som man enkelt kan ställa in. Är det till exempel ett ansikte man vill att ska få stort fokus placerar man det där var linjerna korsas. (Bergström, 2009, s. 180-183)

Innan man börjar med bildredigerandet i datorn kan det vara bra att ha på koll på bästa möjliga fotograferingsteknik. Till att börja med ska man lära sig att hålla i kameran rätt, bland annat genom att ha ett stadigt grepp om kameran. En faktor som är svår att påverka som fotograf är ljuset, bäst blir bilden om den är tagen i mjukt ljus. En molnig dag kan göra att det blir svårt att få med detaljer på bilden medan starkt solljus ökar kontrasterna och det blir starka skuggor. Sen är det också viktigt att sköta kameran. En smutsig lins kan påverka bilden negativt. Ha därför alltid med en lins duk som det snabbt går att rengöra linsen med. Några enkla fototips för att ta proffsigare bilder kan vara att lära sig att använda perfekt kombination av slutartid och bländare. Bländaren reglerar ljusmängden och slutartiden hur snabbt bilden tas, vilket sen påverkar om rörelsen i bilden blir fryst eller i rörelseoskärpa. (Daly, 2004, s. 52-55).

Fotografen och stylisten ska under en fotografering hela tiden jobba jämsides. Det är viktigt att de håller god kommunikation för att arbetet ska gå så smidigt som möjligt och resultatet bli det bästa möjliga. Det är stylistens uppgift att visa moodboards på vad som önskas för resultat och för känsla i bilderna men det är fotografens uppgift att kunna tolka det, komma med förbättringsförslag för att bilden ska bli så bra som möjligt. Stylisten bör ha stor respekt för fotografens utrustning då det är fotografens investering och dyra saker. Under själva fotograferingen ska stylisten alltid respektera fotografen, till exempel alltid genom att säga till om hen går in för att göra ändringar på modellen. (Cox, 2012, s. 21-30)

5.5 Bildanalys

Man kan på många olika sätt analysera en bild, men gemensamt för dem alla är att man vill skapa sig en uppfattning om bilden genom att plocka isär den i mindre delar. Därefter kan man granska varje del och därigenom bilda sig en bättre förståelse. Ett enkelt sätt att analysera bilden på kan vara genom att fråga olika frågor, till exempel: hur bilden är uppbyggd, i vilket sammanhang den är tagen, vem bilden är riktad åt, vem som tog bilden och varför. Viktigt när man analyserar en bild är att man tittar på den både ur en subjektiv

och en objektiv synvinkel. Man ska bilda sig en uppfattning ur det egna perspektivet, vad bilden väcker för känslor hos en själv, men så också ur en annans synvinkel. Till exempel andra mottagare eller skaparens. (Bergström, 2010, s. 145)

När en bild ska analyseras plockar man isär dess olika delar för att bilda sig en uppfattning om de olika bitarna. Man kollar hur delarna fungerar enskilt och tillsammans. Det finns dock de som är skeptiska till detta och anser att man endast ska analysera en bild som helhet och att det enda viktiga är vad bilden ger en för känslor. (Bergström, 2009, s. 210)

Bildanalysen är som en tolkningsprocess. Man ställer frågor och studerar bilden nära, samtidigt som det är viktigt att ibland ta ett steg tillbaka för att återigen titta på helheten, för att där igen kunna förstå detaljerna bättre. Man vill veta hur den förhåller sig till den inre och yttre kontexten. Bildanalysen borde vara ett redskap som alla i dagens samhälle har tillgång till, idag möter vi mycket mera bilder än vad vi gjorde för 50 och 100 år sedan. Idag har vi bilder runtom oss från morgon till kväll. Det gäller att kunna läsa en bild på djupet, inte bara snabbt återge vad man ser vid första anblicken. (Eriksson & Göthlund, 2012, s. 29-31).

Att förstå och kunna utföra en bildanalys betyder att man behöver lära sig att på ett metodiskt vis betrakta och diskutera en bild. En bildanalys kan ske på följande tre sätt: till en början tittar man på bilden och låter sig uppslukas av den, sedan gör man en snabb beskrivning, avslutningsvis tolkar och diskuterar man vad bilden säger. (Carlsson & Koppfeldt 2008, s. 16-17, 23).

5.6 Undersökningens praktiska genomförande

Det första respondenten gjorde var att boka in en fotograf och bestämma en plats var arbetet skulle fotograferas. Respondenten tog kontakt med Sarah Ek som är studerande på Novias fotolinje. Eftersom respondenten ville ha en vit bakgrund så att stylingarna tydligt ska komma fram på bild valde hon att allt skulle fotas i studion i Campus Allegro. Därefter kunde respondenten boka in passande modeller. När modellerna var inbokade kunde respondenten börja söka i sin garderob efter de plagg och accessoarer som motsvarar ledorden i examensarbetets bakgrund. Ledorden hade respondenten valt ut utgående från den teoretiska bakgrunden. Under själva styling- och fotograferingsdagarna började respondenten med make-upen, därefter gjorde hon frisyren och avslutningsvis sattes kläderna och accessoarerna på modellen. Respondenten valde att också göra frisyren och make-up på modellerna för att

bildernas helhetskänsla skulle bli bättre. Innan själva fotograferandet började gick fotograf, respondent och modell igenom sökmotorn och inspirationssidan Pinterest i jakt efter passande poseringar till de olika årtiondena. Några dagar efter avslutad fotografering fick respondenten skickat de färdigt redigerade bilderna till sig via Google drive. Då kunde respondenten börja med bildanalysen och tolkningen av resultatet. Bildanalysen gjordes enligt plagg, färg och form.

6 Resultatredovisning och tolkning

Här kommer respondenten att visa och analysera resultatet från de olika stylingarna. De sju årtiondena kommer att vara uppdelade var för sig med bilder från fotograferingen som gjordes i samband med varje styling. Av varje årtionde visas två bilder upp, den första bilden är en helhetsbild och den andra en närmare detaljbild. 80-talet har tre bilder eftersom respondenten vill visa att det var det årtionde hon blev mest nöjd med gällande styling och poseringar. Rubrikerna för de olika årtiondena kommer inte att motsvara rubrikerna i teorin på grund av att respondenten valt att utgå från rubriker som motsvarar känslan hon får av varje styling. Respondenten analyserar helhetsbilderna utgående från val av plagg, färg och form. Detaljbilderna analyseras inte utan finns i arbetet för att den som läser arbetet bättre ska kunna se små detaljer såsom smycken. I texten kommer ledorden för stylingarna att vara markerade med tjock stil för att visa vad respondenten utgått från och för att visa att hon följer den egna forskningsfrågan. Resultatet redovisat först och därefter kommer tolkningen.

6.1 1920-tal More is more

Modellen har en svart **fransklänning** vars längd slutar på låret. Till den har modellen en brun **pälsjacka** med krage och svarta stilettklackar i mocka med en rem över vristen. På handlederna har modellen pärl- samt diamantarmband. Runt halsen hänger silver kedjor samt **pärilhalsband**. I öronen dinglar ett par stora strassörhängen och i håret har modellen ett diadem med **fjädrar**.

Enligt Fogg (2013) flyttades midjan ner till höfterna på 20-talet vilket respondenten valt att fokusera på här. Så även de festliga dekorationerna i form av pärlor, diamanter, plymer samt fransar som hörde årtiondet till enligt Fogg. Kjölens längd passar bra in här eftersom kjolen blev kortare på 20-talet för att lättare kunna dansas med, enligt Fog. Päls var ett av de trendigaste materialen på ytterplagg detta årtionde enligt Kennedy (2011).

Figur 1. Modellen Malin i 1920-tals styling. Helbild.

Figur 2. Närbild av modellen Malin.

6.2 1930-tal- Elegant i plisserat

Modellen har på sig en vadlång, **plisserad kjol** i puder rosa. Tillsammans med den har hon en knytblus i ljusgrått siden. Midjan **markeras** av ett brett, svart bälte i läder. Runt halsen hänger ett **pärhalsband** och i öronen har modellen ett par pärlörhängen. På den ena armen har modellen också ett pärlarmband. På fötterna har modellen ett par stilettklackar med rem.

Kennedy (2011) bekräftar att stilen blev mer feminin på 30-talet och att kjolarna skulle vara lätta, svävande och gå över knäna. Enligt Hill (2012) skulle skärningarna på kläderna följa den kvinnliga formen men utan att visa för mycket, något respondenten tagit fasta på i sin styling.

Figur 3. Modellen Emilia i 1930-tals styling. Helbild.

Figur 4. Närbild av modellen Emilia.

6.3 1940-tal - Kvinnligt och färgglada smycken

Modellen på bilden för 40-talsstylingen har en svart, **klockad kjol** med rutmönster. Tillsammans med kjolen har hon en **vit skjorta** som är innanför kjolen och uppknäppt hela vägen. Ovanpå skjortan har hon ett stort **gult** halsband. På fötterna har modellen ett par spetsiga, svarta, mocka stiletter.

Enligt Bond (2002) skulle vardagskjolen vara rund och stor, därmed valde respondenten här ut en kjol som är passande för årtiondet. Kennedy beskriver 40-talets trendfärger naturliga, så som mossgrönt, gult, dämpat lila och rosa. Det gula kommer här in i respondentens styling.

Figur 5. Modellen Sara i 1930-tals styling. Helbild.

Figur 6. Närbild av modellen Sara.

6.4 1950-tal – Rockabilly

Modellen för 50-tal har en **rödrutig bomulls skjorta** med knappar instoppad i ett par ljusa, korta **jeansshorts** med hög midja. Till det har modellen ett par **röda** remsandaletter i mocka med hög, smal klack och en liten plåtå samt till det en rödmönstrad **bandana** knuten i håret. I öronen har modellen ett par stora, runda örhängen i silver.

Figur 7. Modellen Niina i 1950-tals styling. Helbild.

Figur 8. Poseringsbild av Niina.

6.5 1960-tal – Twiggy inspirerat

Här har modellen en ljusgul, **A-linjeformad minikjol**. Till det bär hon en svart polotröja och på fötterna har hon ett par **stövlar**, som går under knät, i svart mocka. Stövlarna har en kraftig klack. I öronen har modellen ett par **gula örhängen i plast** och på båda armarna ett armband i guld.

Bond (2002) beskriver hur ungdomarna började göra revolt och därmed blev minikjolen en ny trend, den kan vi se här på bild. Kjolen skulle också, precis som här på bilden vara A-linjeformad. Kennedy (2011) anser Twiggy vara en av de stilikoner vi förknippar mest med 60-talet.

Figur 9. Modellen Johanna i 1960-tals styling. Helbild.

Figur 10. Posering.

6.6 1970-tal – Den bohemiska fredsandan

Modellen bär ett par ljusblåa **jeans i bootcutmodell**. Tillsammans med dem har hon en svart polotröja och ovanpå den en svart-vit mönstrad **kimono med fransar** längst ner. På fötterna bär modellen ett par svarta **högklackade skor med platå** och bred klack. På fingrarna bär modellen flera olika ringar, på armarna bär hon stela armband i guld, runt halen hänger ett långt **halsband med en drömfångare** och fjädrar. I öronen har modellen ett par stora, runda örhängen och runt pannan har hon ett **flätat pannband**.

Enligt Olsson (2011) var det tack vare Woodstockfestivalen som hippiekulturen slog till på stort. Etniskt blev trendigt i form av kimonos och fransar som vi även kan se i bild. Så även bootcutjeansen som enligt Olsson slog igenom på 70-talet.

Figur 11. Modellen Anna i 1970-tals styling. Helbild.

Figur 12. Närbild av modellen Anna.

6.7 1980-tal – Vi ska dansa i neon

Modellen för 80-talet har en neonfärgad, tajt **body**. Till den har hon nertill ett par svarta strumpbyxor, vita **sneakers**, chockrosa sportstrumpor och ett par mörkgråa **benvärmare**. Upp till har modellen en rosa träningsjacka, ett brett bälte i guld i midjan samt ett **pannband** i guld runt huvudet. På armarna bär modellen stora, runda och stela armband i guld och i öronen har hon ett par stora örhängen också de i guld.

Fogg (2013) skrev att världen exploderade i neonfärger på 80-talet samtidigt som det blev stort med aerobics dans. Två trender vi också kan se i respondentens styling. Enligt Olsson (2011) var det viktigt med benvärmare, pannband och färgglada sportjackor något även respondenten tagit fasta på i sin styling.

Figur 13. Modellen Jannike i 1980-tals styling. Helbild.

Figur 14. Posering.

Figur 15. Närbild av modellen Jannike.

6.8 Sammanfattning

Respondentens syfte var att med detta arbete se om det är möjligt att med den egna garderoben skapa stilhelheter med kläder och accessoarer som ger intrycket av ett visst årtionde. Respondenten ville också med sitt arbete inspirera andra med sina stylingar samt ge kunskap om vad det är som varit trendigt och när. Arbetet visar att det går att skapa stilhelheter ur den egna klädgarderoben och dessutom är de olika bilderna inspirerande och något andra kan titta på när de behöver se vad som gällde i klädväg ett visst årtal. Respondenten ville även själv få en fördjupad kunskap i ämnet vilket hon också fått. Både kunskap och bland annat en bättre förståelse för varför de olika trenderna uppstått.

Respondenten sökte svar på frågan vad som är ledorden för 1900-talets stilar. Hon fick fram att ledorden för 1920-talet är fransklänningen, pälsjackan, pärlhalsbandet och fjädrar. Ledorden för 1930-talet är den plisserade kjolen, markerad midja samt pärlhalsband. För 1940-talet gällde ledorden klockad kjol, vit skjorta och färgen gult. För 1950-talet var det den rödrutigta skjortan, jeansshorts, röda klackskor samt bandana i håret. Ledorden för 1960-talet var A-linjeformad minikjol, stövlar och gula plastörhängen. För 1970-talet gällde ledorden bootcutjeans, fransad kimono, platåskor, halsband med drömfångare och flätat pannband. För 1980-talet var ledorden body, sneakers, benvärmare och pannband.

I den andra forskningsfrågan ville respondenten ha reda på om hon med hjälp av den egna garderoben kan skapa stilhelheter som ger intrycket av ett visst årtionde. Med hjälp av kläder, accessoarer, makeup och frisyr visar hon att det är möjligt och inspirationsbilderna talar för sig själv.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att respondenten har följt sitt syfte genom hela arbetet samt fått svar på sina forskningsfrågor och skapat de inspirationsbilder som respondenten hade som mål.

7 Kritisk granskning

I kapitlet kritisk granskning kommer respondenten gå igenom varje del av arbetet för att se och analysera vad som blev bra och vad som kunde ha förbättrats. Här skriver även respondenten ner vilka problem som uppstått på vägen och vad respondenten nu i efterhand helst hade gjort annorlunda.

I syftet skriver jag hur jag vill lära mig själv mera om 1900-talets stilar samt att jag även vill inspirera och lära andra i branschen om ämnet. I syftet skriver jag också att jag vill se om jag med mina egna kläder klarar av att skapa passande stilhelheter till de årtionden jag valt. Jag anser att syftet är enkelt att läsa, man får en klar bild av vad det är jag vill uppnå och när man sedan fortsätter att läsa mitt arbete och se resultatet av det kan man se att jag också följt det vad jag ville uppnå.

Till näst granskar vi de forskningsfrågor som jag hade valt ut, vad är ledorden för 1920-1980-tals stilar? Kan respondenten med den egna garderoben skapa stilhelheter som ger intrycket av ett visst årtionde? Jag anser att dessa frågeställningar är tydliga och anger vad det är arbetet handlar om och vad det är som är syftet och målet med detta arbete. Det är lätt att förstå vad jag kommer att göra i mitt arbete och det är lätt att förstå vad jag vill ta reda på.

Om vi fortsätter att titta på kapitlet teoretisk bakgrund, så anser jag att jag lyckats ta fram passande information som stöder mitt arbete. Dessutom är texterna passligt korta och det viktiga kommer fram utan att sväva ut för mycket runtom ämnet. I 3.2styling anser jag att jag kunde ha haft andra källor till vissa av delarna för att bättre få fram vad styling är för något. Men de är ändå passande till ämnet så helt fel är det inte.

Texterna var jag tar fram bakgrund och fakta om årtionde anser jag vara lärorika. Både för mig och andra. Det viktigaste kommer fram och man förstår både vad som är nyckelplaggen för de olika årtionden och varför det blev så. Det enda jag känner här är att jag skulle ha kunnat fortsätta läsa på inom området bara för att det är så intressant, men det gör jag ju ändå på grund av mitt stora intresse. Jag känner framför allt att jag själv lärt mig väldigt mycket från att ha skrivit detta kapitel.

Själva skrivandet är inte min starkaste sida och det märks så gott som i varje del av mitt arbete. När jag läser texten förstår jag att det kunde vara mer välformulerat men jag vet bara inte hur. Men jag hoppas att detta examensarbete har lärt mig i alla fall någonting när det kommer till skrivandet.

I kapitlet tidigare forskning kan man snabbt konstatera när man läser innehållsförteckningen att det är en del av forskningarna som är gjorda av studeranden för sina examensarbeten. Något som kanske inte är så bra när man tänker på hur sanningsenliga och förtroliga deras arbeten är. Det är till exempel inga stora resurser de haft bakom sig för att göra sina forskningarna. Men de andra forskningarna är passande och beskriver bland annat hur en trend

formas och når ut. I de källor som kommer från examensarbeten finns det ingen egentlig tyngdpunkt som stöder upp detta arbete, de berättar mest bara vad som blivit undersökt men inga resultat. De andra källorna däremot visar ett tydligt syfte och resultat som kan hjälpa i detta examensarbete. Det som saknas är forskningar som stöder 1900-talets olika stilar.

I kapitel 5 tar jag upp de olika metoderna jag kommer att använda mig av för att skapa mitt examensarbete. De jag hade valt var val av modeller, dokumentstudier, styling, fotografering och bildanalys. Metoderna anser jag passa tillsammans med mitt arbete. Dokumentstudie delen anser jag vara passande för mitt arbete, den beskriver hur jag kommer att få fram den information som jag behöver. Precis som tidigare var delen om styling aningen svagt, vissa källor passade perfekt in i arbetet medan andra inte riktigt beskrev mitt sätt att jobba på som stylist. I delen om fotografering beskriver jag ganska grundligt hur en fotograf jobbar och borde tänka innan hen tar en bild. Men eftersom det inte var jag som sist och slutligen fotograferade så kunde den biten ha varit lite kortare och inte så detaljerad. Visst behöver jag kunna grunden för fotografering även fast jag inte är den som knäpper bilden men jag behöver ändå inte gå ända in i detalj på det hela. Bildanalysdelen var bra och gav klara instruktioner om hur jag skulle gå till väga när jag analyserade mina egna bilder. Det var aningen för utsvängt om ämnet eftersom jag sist och slutligen inte hade så mycket att analysera i mina bilder då de är väldigt sterila med sin vita bakgrund.

Modellerna som jag hade valt ut anser jag vara passande och när jag ser resultatet så finns det ingen modell som jag önskar byta ut. De passar alla in i sitt årtionde, med den posen de gör och de kläderna de bär. Jag tog mig lite vatten över huvud när jag valde att ta ett ”wildcard” i form av en modell jag aldrig träffat till 1940-stylingen. Det var också det årtionde jag hade mest problem med att få till men resultatet tycker jag ändå att blev helt okej.

I kapitel 6, resultat redovisning, visar jag upp resultatet av mina stylingar. Där beskriver jag hur jag tänkt och vilka ledord jag valt att utgå från. Jag tycker det är bra att alla årtionden är uppdelade var för sig med tydliga bilder på stylingarna som blivit gjorda. Dessutom är resultatet och tolkningen uppdelat vilket ger en klar bild i hela kapitlet. Texterna per årtionde är ganska korta men det har också sin fördel med tanke på att det är ganska många årtionden att läsa igenom. Jag har tolkat tillbaka till den teoretiska bakgrunden och av texten kan man avläsa att stylingarna verkligen passar till det årtionde de hör till. Det finns fakta som styrker mina val av kläder och accessoarer. Det tråkiga var att det inte finns någon tolkning på 50-talet i resultatet men när man läser den teoretiska bakgrunden märker man att det heller inte finns någon grund för den stilen. Så 50-talets rockabilly stil är något jag tagit ur eget huvud,

vilket tyder på kunskap men det vore också bra för arbetet att ha fakta på det. Stylingarna anser jag vara välgjorda men jag kan medge att det var svårt att hitta passande kläder i min garderob för 40-talet. Men jag gjorde mitt bästa och det blev ju faktiskt ändå helt okej. Jag anser att det var en bra idé att jag valde att göra hår och makeup på modellerna eftersom det gav en så mycket tydligare helhetsintryck på vilket årtionde det rör sig om. Den vita bakgrunden gör bilderna enhetliga men självklart skulle en passande bakgrund och miljö för de olika årtionde göra mycket för känslan. Det som väger upp saknad av passande miljö är de olika poserna modellerna står i. Varje pose är unik och passande för de olika stilarna och årtionden, det gör det mer intressant att se på bilderna.

8 Diskussion

Här kommer jag nu att fritt diskutera mitt examensarbete. Jag kommer att fundera över vad som var nyttan med detta arbete, vad som var svårt, om det till exempel var bra att ha ledord som jag utgick från i arbetet, om det här arbetet gav något till branschfolk, estenomer samt andra människor, vad jag har för utvecklingsförslag och hur man kunde jobba vidare ifrån detta arbete.

Till att börja med vill jag säga att jag är nöjd över vad jag åstadkommit. Det krävs väldigt mycket tid och engagemang för att få ihop ett examensarbete inom utsatt tid och är man då ingen forskare eller ens speciellt duktig på att skriva får man kämpa lite extra. Så jag känner mig stolt över mitt arbete.

Detta examensarbete gav mig väldigt mycket. Jag har alltid varit väldigt intresserad och påläst om 1900-talets stilar men när man ska göra ett helt arbete om det krävs det att man verkligen går på djupet och det har jag fått göra nu. I klädsammanhang känns det nästan som att man nu är lite av en expert på 1900-tals kläder.

Det som har varit svårt med denna process är att jag i början hade väldigt svårt att förstå hur de olika delarna i ett examensarbete samspelar med varandra. Det tog ett bra tag innan jag förstod vad det till exempel var för nytta med att jag skulle skriva om olika metoder. Men jag har börjat förstå hur det går till och tydligen tillräckligt bra för att kunna slutföra ett examensarbete. Det som också har varit svårt för mig är att hitta tiden till att skriva. Jag är en person som verkligen älskar att ha många bollar i luften med blogg, eget företag, träningar och umgängeskrets så det har verkligen krävts en stor ansträngning för att få mig att sätta mig framför datorn och skriva. Allra mest problem har jag haft med att hitta tidigare

forskning till arbetet. 1900-talets stilar är kanske inget man vanligtvis forskar i, eller åtminstone verkar det så, så där har jag varit tvungen att sätta ner väldigt mycket tid för att hitta något passande.

Att jag hade valt att utgå från ledord i mitt arbete tycker jag nog var en bra idé. På så vis kunde jag verkligen följa mer av en röd tråd genom hela arbetet. Det gjorde också att jag kunde visa att jag verkligen förstått den fakta jag fått fram och att jag även fick visa att jag klarar av att styla utgående från ledorden.

Jag tror absolut att detta arbete kan ge andra människor både i och utanför branschen något. Det kan både inspirera till den egna klädstilen, det kan lära andra lite mer på djupet om vad som var trendigt då och varför och man kan hitta konkreta inspirationsbilder inför en eventuell modefotografering eller en maskeradfest.

Som utvecklingsförslag har jag att man självklart skulle kunna förbättra språket i texten samt att man skulle kunna fördjupa sig mer och gå ännu mera in i detalj.

Om man vill fortsätta jobba i samma stil skulle nästa arbete kunna handla mer om till exempel makeup och hår på 1900-talet. Jag valde att bara fokusera på kläderna och accessoarerna så makeup och hårdelen skulle absolut kunna bli ett fortsatt arbete. Sen skulle man också kunna ta upp mer enskilda stilar från de olika årtionden och arbeta mer och djupare på dem. Man skulle också kunna upprepa arbetet men att fota stylingarna i passande miljö. Då skulle arbetet kunna gå ut på att se hur mycket miljön inverkar på stylingarna och helhetsintrycket man får.

Avslutningsvis kan jag säga att detta arbete var väldigt roligt att genomföra, det gav mig en bredare kunskap om det ämne som jag ville lära mig mer om och jag känner att jag kunde leverera det resultat jag var ute efter från första början.

Källförteckning

- Andér, H. (2014). *Hitta din stil med Hedvig*. Massolit förlag.
- Bell, J. (2006). *Introduktion till forskningsmetodik*. (4. uppl.) Danmark, Studentlitteratur.
- Berghult, J. (2002). *Stylingguiden. Hitta din egen stil*. Västerås, Ica Bokförlag.
- Bergström, B. (2009). *Effektiv visuell kommunikation. Om nyheter, reklam och profilering i vår visuella kultur*. Estland
- Bergström, B. (2010). *Samspel Text Bild. För text- och bildmänniskor, som vill förstärka sitt budskap inom information, nyhetsförmedling och reklam*. Estland.
- Bond, C. (2002). *Kläder som kultur och personligt uttryck*. Belgien.
- Bonnier, M. (2014). *Martinas modevärld. En guide till ett stilfullt liv*. Bonnier Fakta.
- Carlsson, A. & Koppfeldt, T. (2008). *Visuell retorik: Bilden i reklam, nyheter och livsstilsmedia*. Malmö: Liber AB.
- Carlström, E. & Cederholm, S. (2012). *Klä bort, klä fram och fuska, en personlig stilguide*. Reborn Lifestyle Ab
- Cohen, D. (2014). *The way we look now*. The Atlantic Monthly.
- Cox, S. (2012). *Starting your career as a photostylist*. New York. Allworth press.
- Daly, T. (2004). *Digitalfoto- fotografering och bildbehandling*. Köping, Natur och Kultur/LTs förlag.
- Eriksson, M. & Verhaeghen, N. (2005). *Trender för livsstilsprodukter*. Stockholm, kandidatuppsats.
- Ericsson Wärn, K. (2004). *Chic, den kompletta garderoben*. Stockholm: Albert Bonniers Förlag Ab.
- Eriksson, Y. & Göthlund, A. (2012). *Möten med bilder*. (2. uppl.) Stockholm, Studentlitteratur.
- Fogg, M. (2013). *Fashion, the whole story*. Prestel.

- Forsberg & Wengström. (2003). *Att göra systematiska litteraturstudier: Värdering, analys och presentation*.
- Fridlund, F. (2015). *Nattskatt. 1900-tals aftonklänning*. Åbo, examensarbete.
- Hill, D. (2012). *Fashion, From Victoria to the New Millennium*. Pearson Education, Inc.
- Kennedy, S. (2011). *Steal her style. Fashion icons and how to get their look*. London, Barron's.
- Kindersley, D. (2012). *Fashion. The ultimate book of costume and style*. England, Dorling Kindersley Limited.
- Mathis, C. M. & Connor, H.V. (1994) *The triumph of individual style: A guide to dressing your body, your beauty, your self*. (3. uppl.) New York, Fairchild Publications.
- Nord, V. (2015) *Idealet. En forskning om modet 1900-2010 och dess påverkan på kroppsidealet*. Åbo, examensarbete.
- Olsson, H, & Sörensen, S. (2007) *Forskningsprocessen. Kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. (2. uppl.) Stockholm: Liber Ab.
- Olsson, J. (2011) *Postorder Nostalg. En härlig resa genom postordermodets historia. Kläderna, mönstrena, frisyrerna och prylarna -60, 70, 80 & 90-talet*. Finland, Nicotext.
- Patel, R. & Davidson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (3. Uppl.) Studentlitteratur.
- Sproles, G. (1982). *Analyzing fashion life cycles- principles and perspectives*. *Journal of Marketing*.
- Svensson, K. (2007). *Modet genom tiderna*. Malmö, Bonnierutbildning AB.
- Vejlgaard, H. (2008). *The anatomy of a trend*. U.S, Confetti Publishing
- Väre, S. (2015). *What goes around, comes around. En kvalitativ studie om hur 60-, 70- och 90-tals mode återspeglas i utvalda SS15 kollektioner*. Vasa, examensarbete.